

Afstemningen slutter.

For stemte: 32 (S og RV), imod stemte: 64 (V, DF, KF, EL, NY og Pia Christmas-Møller (UFG)), hverken for eller imod stemte: 14 (SF).

Forslaget til folketingsbeslutning er forkastet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

39) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 144:

Forslag til folketingsbeslutning i henhold til grundlovens § 47 med hensyn til Statsregnskab for finansåret 2006.

Af Finansudvalget.

(Fremsættelse 04.06.2008 i betænkning fra Finansudvalget. 1. behandling 10.06.2008).

Kl. 14:55

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag, og vi går til afstemning.

Kl. 14:55

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om forslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte: 109 (V, S, DF, SF, KF, RV, EL og Pia Christmas-Møller (UFG)), imod stemte: 0, hverken for eller imod stemte: 0.

Forslaget til folketingsbeslutning er vedtaget, og meddelelsen om vedtagelse vil blive givet til finansministeren.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

40) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 100:

Forslag til folketingsbeslutning om registrering af over 18-åriges standpunkt til donation af egne organer.

Af Pia Christmas-Møller (UFG).

(Fremsættelse 08.04.2008. 1. behandling 09.05.2008. Betænkning 04.06.2008).

Kl. 14:55

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen drejer sig i første omgang om de stillede ændringsforslag.

Der er ingen, der har bedt om ordet, og dermed er forhandlingen om ændringsforslaget sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 14:56

Afstemning

Formanden:

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1-3 af et mindretal (Pia Christmas-Møller (UFG)), tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af Karl H. Bornhøft (SF))?

De er vedtaget.

Kl. 14:56

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen drejer sig herefter om forslaget som helhed.

Ønsker nogen at udtale sig?

Fru Sophie Hæstorp Andersen som ordfører.

Kl. 14:57

(Ordfører)

Sophie Hæstorp Andersen (S):

Døden er et tabu i mange lande, også i Danmark. Berlingske Tidende satte her den 3. juni fokus på de 3,8 millioner danskere, der endnu ikke har meddelt Donorregistret, hvordan de stiller sig til organ donation ved pludselig død. Af de adspurgte, man fandt på gadeplan, var det selvfølgelig også kun en ud af ti, der havde meldt sig. Nogle har taget stilling, men har ikke diskuteret det med deres nærmeste. Nogle mener ikke, det er relevant, de skal jo ikke dø de næste 60 år. Mange tror, de er for gamle, at det alene er noget, unge mennesker skal tage stilling til, men der tager de for øvrigt fejl, for der er in-

gen overskridelsesdato på organer. Socialdemokraterne har derfor fra starten af set fru Pia Christmas-Møllers forslag som et skridt i den rigtige retning, der i fremtiden vil få flere danskere til at tage aktivt stilling til organdonation, enten for eller imod.

Under udvalgsbehandlingen har vi modtaget henvendelser fra borgere, hvoraf en bad om, at man ved stillingtagen også i fremtiden fik mulighed for at angive lidt mere om tankerne bag ens stillingtagen, ved at der blev efterladt et åbent felt til kommentarer ved tilmelding. Det lyder som en god idé, man kan tage med i det videre arbejde.

Man kunne også overveje at knytte denne stillingtagen til spørgsmålet om bloddonation. Vi ser i disse år en tiltagende mangel på blod, og antallet af donorer har desværre været for nedadgående. Måske vil folk ikke donere deres organer, det er fair nok, men de vil måske gerne være med til at give blod. Så med tiden kan man også overveje at bede danskerne om at tage stilling til dette, hvis vi i fremtiden skal bevare en model i Danmark med dansk blod i danske årer.

Vi har undervejs undret os lidt over Venstres og Konservatives håndtering af sagen. Først afviste man forslaget. Så kom man med et forslag til en ret tånløs beretning, der skulle forhindre, at forslaget blev bragt til afstemning. Dette forslag, der indeholdt forslag til en redegørelse, en konference, en handlingsplan, vurderinger af behov for lovgivning og fremtidig informationsindsats, kan – her endnu en gang efter 18 års debat – dog mest af alt betragtes som værende et forslag til en syltekrukke, sådan som den er tegnet ude under udvalgstavlen herude i gangen i Vandrehallen.

Da det så viste sig, at regeringen ville blive bragt i mindretal, kom man i Venstre og Konservative endelig til den konklusion, at forslaget måske var godt nok til, at man i dag kunne stemme for det. Det er jo trods alt glædeligt – glædeligt for de mange syge på venteliste til organer, og glædeligt for dem, der synes, at det er svært at tage stilling, og som måske har en række uafklarede spørgsmål, men som nu får en hjælpende hånd af f.eks. deres læge.

Forslaget løser ikke alle problemer med organdonation, så debatten vil helt sikkert fortsætte, men det er et skridt i den rigtige retning, og derfor stemmer Socialdemokraterne i dag for forslaget.

Kl. 15:00

Formanden:

Ja tak. Næste ordfører er fru Liselott Blixt.

Kl. 15:00

(Ordfører)

Liselott Blixt (DF):

Efter de foreslåede ændringer til forslaget kan Dansk Folkeparti tilslutte sig, at man nu kan få oplysning flere steder samt tage stilling til organdonation. Det var afgørende for Dansk Folkeparti, at det ikke blev en pligt, da organdonation for mange kan være et følsomt emne, og da vi mener, at det er lige så vigtigt for den enkelte, hvad enten vedkommende vil være donor eller ej. Samtidig mener vi, at det er vigtigt, at man kan skrive »ved ikke«, da man fra registerside så kan se, om personen har været i tvivl. For personalet på en sygehusafdeling kan det være en vigtig information, da personalet så kan have en anden vinkel til, hvordan de spørger de pårørende.

Afgørende var det også, at det ikke blev lagt ind under læseplaner, men i stedet blev taget med som en informationsdel på uddannelsesinstitutioner, når man skal tale om førstehjælp samt gennemgå andre forebyggelsesoplysninger.

Andre partier mener, at man skal være donor fra fødslen. Det er det, man kalder formodet samtykke. Det vil sige, at man skal melde fra i stedet for at melde sig til. Det kan vi ikke tilslutte os i Dansk Folkeparti, da vi som tidligere nævnt mener, at det skal være frivilligt. Samtidig kan vi i Sverige se, at man med den ordning ikke får flere organer, da folk melder fra.

I Dansk Folkeparti sætter vi vores lid til det nyoprettede center for organdonation, der har set dagens lys på direkte foranledning af Dansk Folkeparti. Centeret skal først og fremmest koordinere indsamlingen af organer og hjælpe de mindre sygehuse, der måske mangler den nødvendige ekspertise på området til at bevare og beskytte indsamlede organer.

Hertil kommer, at centeret får en kæmpe opgave med at informere borgere om organdonation, ikke mindst de pårørende, som ofte på grund af et misforstået hensyn til afdøde trodsrer en afdød persons ønske om at gavne et livstruende medlemme med et organ. At donere sine organer er en stor beslutning, fordi det berører de store spørgsmål om liv og død. Her skal det nye center løfte den meget store opgave med at fortælle danskerne, at organdonation faktisk er en af de største gaver, vi kan give til menne-

ske, der er truet af en dødelig sygdom. Men det skal foregå ad frivillighedens vej.

Med dette forslag kommer vi et skridt nærmere en stillingtagen, så Dansk Folkeparti kan støtte forslaget.

Kl. 15:03

Formanden:

Tak for det. Næste ordfører er fru Lone Dybkjær. Derefter får ministeren ordet, og så får fru Pia Christmas-Møller ordet.

Kl. 15:03

(Ordfører)

Lone Dybkjær (RV):

Også Det Radikale Venstre ender med at stemme for det her forslag, fordi vi finder, at det kan være et lille skridt i den rigtige retning. Det vil ikke være et større skridt, end min tale vil være, men det vil da i hvert fald bevæge sig i den rigtige retning. Så synes jeg også, det er fint, at folketingsåret ender med, at alle stemmer for et forslag. Det er i sig selv en god ting og viser det samarbejdende folkestyre i funktion.

Jeg vil gerne sige, at Det Radikale Venstres udgangspunkt jo er, at vi mener, at man må diskutere formodet samtykke. I modsætning til DF's ordfører mener vi, at der også her er tale om frivillighed. Man har bare et andet udgangspunkt, nemlig at folk skal melde fra, og det mener vi er den rigtige måde at gribe den her sag an på. Det er vi helt med på at der ikke er et flertal i Folketinget for, men vi mener alligevel, at det bør indgå i den videre diskussion. Det, der derfor er fuldstændig afgørende for os, er, at debatten ikke stopper her, men at vi kører videre med debatten om, hvordan vi kan få en øget tilgang af organer, som der jo er behov for. Når vi ønsker det, er det selvfølgelig, fordi man ellers må forudse illegal handel og køb af organer i udviklingslandene, og begge dele er jo stort set lige slemt. Så det er meget vigtigt, at debatten kører videre.

Derfor lægger vi vægt på, at vi, når vi har fået redegørelsen fra Det Ethiske Råd, så også får den høring eller konference, eller hvad vi nu vil kalde den, i tilknytning til Sundhedsudvalget, sådan at vi kan diskutere emnet bredt. Her synes vi, at det er vigtigt, at man også diskuterer selve dødsøjeblikket, for der er mange diskussioner om det. Vi har hørt en enkelt minister tale om bankende hjerter og røde kinder, og hvad ved jeg, hvilket jo ikke just er hjælpsomt for de pårørende, når de skal stå og træffe en beslutning, hvis man nu ønsker, at de pårørende skal indtages. Så jeg vil meget appellere til et flertal i

Folketinget til, at vi får netop de her situationer med.

Med disse bemærkninger, og fordi det er et lillebitte skridt i den rigtige retning, stemmer vi for forslaget.

Kl. 15:05

Formanden:

Tak. Så er det ministeren for sundhed og forebyggelse.

Kl. 15:05

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen):

Under førstebehandlingen af det her beslutningsforslag roste jeg forslagsstilleren, fru Pia Christmas-Møller, for at have taget initiativet til at rejse en meget vigtig debat, men også en meget svær debat.

Forslaget, som det ligger nu, er på mange måder anderledes. Grunden til, at vi ikke kunne anbefale at stemme for det ved førstebehandlingen, var, at der var pligter – der var pligt til tilmelding, og vi mente ikke, at den diskussion havde været dybtgående nok. Men som forslaget ligger nu, er det i al væsentlighed meget anderledes og forskelligt fra det, vi førstebehandlede, for alle pligter er blevet til muligheder, og alle steder er »skal« blevet til »kan«, og derved udtrykker forslaget på mange måder den retspraksis, vi allerede har i dag. Jeg synes stadig væk, det er en sympatisk tilkendegivelse, der ligger i forslaget, men der er ikke nogen egentlig realitetsændring i forhold til gældende praksis. Derfor vil regeringen stemme for forslaget.

Vi vil fortsætte vores arbejde og afvente Det Ethiske Råd, hvorefter jeg, som annonceret under førstebehandlingen, vil tage initiativet til enten en høring eller en konference, som fru Lone Dybkjær sagde. Derefter vil jeg i et bredt samarbejde med Folketinget forhåbentlig komme med en lovgivning, der kan være med til at konvertere den meget store villighed til at blive organdonor, der er i befolkningen, men en villighed, som vi kun ser afspejlet hos dem, der rent faktisk tilmelder sig. Så da forslaget ikke adskiller sig fra gældende praksis, stemmer regeringen for.

Kl. 15:07

Formanden:

Det er fru Pia Christmas-Møller som ordfører for forslagsstillerne.

Kl. 15:07

(Ordfører)

Pia Christmas-Møller (UFG):

Om et øjeblik vil et bredt og stort flertal stemme ja til mit beslutningsforslag om organdonation.

Det er jeg selvfølgelig utrolig glad for, og jeg vil gerne benytte lejligheden til i særlig grad at sige Dansk Folkeparti, Socialdemokratiet, SF, Enhedslisten og Ny Alliance tak for et meget fint samarbejde, som allerede i sidste uge førte til et flertal bag dette forslag.

Også tak til regeringspartierne, som i denne uge indstillede modstanden, håber jeg. Når jeg nu hører sundhedsministeren, vil jeg egentlig gerne have, at sundhedsministeren bekræfter, at man har indstillet modstanden og vælger at gå helhjertet med i forslaget.

Når jeg er meget glad, er det jo, fordi det resultat, vi står med, ikke kan undgå at føre til flere organer, og dermed er vejen banet for, at vi kan redde flere liv. Det er selvindlysende, at forslaget ikke løser den samlede mangel på organer, men mindre kan også gøre det. Min idé med forslaget er, at vi på en og samme tid skal give voksne et lille skub og en konkret håndsækning til at få meldt, hvor de står i spørgsmålet om donation af egne organer.

Fremover bliver det en standard, at alle voksne over 18 år får udleveret et frankeret skema, første gang de f.eks. skal have et pas, et nyt kørekort, eller første gang de møder hos lægen efter dette forslags vedtagelse. Man kan vælge at samtale med lægen om tingene, men hverken lægen eller personalet på paskontoret eller andre uden for donorregistret har krav på at få kendskab til svaret. Personalet disse steder skal alene hjælpe med at få skemaerne postet.

Formålet er altså at få os til at overveje spørgsmålet og at få gjort op med passiviteten. Har man ikke givet sin holdning til kende, er det jo de pårørende, der står med dilemmaet og skal tage stilling til spørgsmålet, og det er vel at mærke i en situation, hvor de er tyngt af sorg og i forvejen har følelserne uden på tøjet. Ofte ender svaret da med et nej, for sådan er vi mennesker nu indrettet. Når vi er usikre, vælger vi tit et nej.

Mange har gjort deres stilling op, men en hel del mangler altså bare lige at få svaret registreret i donorregistret. Meningsmålinger viser, at omkring 86 pct. af danskerne gerne vil være donorer, men kun 10-12 pct. af os er registrerede. Danmark ligger langt nede i forhold til andre europæiske lande.

Det er det, vi nu tager initiativ til at gøre noget ved.

Under udvalgsbehandlingen og i betænkningen er det bl.a. blevet præciseret, at der bør være

mulighed for at få oplysninger om organdonation på alle uddannelsesinstitutioner i forbindelse med andre forebyggelsesoplysninger. Ordet pligt udgår; det er rigtigt, at der har været et ønske herom. Det har ikke været svært at blive enige om det, da der fortsat er tale om, at alle over 18 år bliver mødt med spørgsmålet i form af et frankeret skema, der standardmæssigt vil blive udleveret, nøjagtig som forslaget i øvrigt lægger op til og nøjagtig i de situationer, som forslaget lægger op til.

Så der er altså tale om en ny situation efter dette forslags vedtagelse. Det håber jeg sandelig at ministeren er fuldt ud opmærksom på. Der har aldrig i mit forslag været tale om, at en manglende besvarelse skulle medføre nogen som helst former for sanktioner eller andre straffe. Det afgørende er, at der indføres en standard, som gør, at vi alle bliver bedt om at forholde os til emnet. Det har været vigtigt for mig igen og igen at understrege, at formålet med forslaget er at gøre op med passiviteten og ikke at tvinge bestemte svar frem.

Derfor skal der være mulighed for at svare både ja, begrænset ja eller nej, men også *ved ikke* er et fulgyldigt og ligeværdigt svar. Jeg går ud fra som givet, at regeringspartierne betækningsbidrag ikke forhindrer, at sundhedsministeren også er fuldt opmærksom på dette element i forslaget, og at det fortsat er i forslaget, og jeg går ud fra som givet, at ministeren loyalt vil gennemføre alle elementer i forslaget, som man i dag vælger at stemme for.

Jeg er glad for, at jeg har både Venstres sundhedspolitiske ordførers ord og udvalgsformandens ord for, at det forholder sig sådan. En lille smule bekymring melder der sig jo her i dag med sundhedsministerens indlæg for nylig. Jeg håber, at sundhedsministeren vil gå herop og bekræfte, at når regeringen og sundhedsministeren vælger at stemme for forslaget, er det, fordi man er indstillet på fuldt loyalt at gennemføre de ændringer i forhold til nuværende situation, som forslaget indebærer. Alt andet vil efter min bedste overbevisning være despekt for det samarbejdende folkestyre og for de fundamentale demokratiske værdier, så derfor vil jeg meget gerne bede om, at sundhedsministeren loyalt vil gennemføre de ting, vi nu vedtager i så stor og bred enighed.

Kl. 15:12

Formanden:

Ministeren for sundhed og forebyggelse.

Kl. 15:12

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob

Axel Nielsen):

Når regeringen og et samlet Folketing vedtager et beslutningsforslag, efterlever regeringen naturligvis dette beslutningsforslag.

Kl. 15:13

Formanden:

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, så vi går til afstemning.

Kl. 15:13

Afstemning**Formanden:**

Der stemmes om forslagens endelige vedtagelse, og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte: 105 (V, S, DF, SF, KF, RV, EL, NY og Pia Christmas-Møller (UFG)), imod stemte: 1 (Karl H. Bornhøft (SF)), hverken for eller imod stemte: 0.

Forslaget til folketingsbeslutning er vedtaget og bliver sendt til ministeren for sundhed og forebyggelse.

Kl. 15:14

Meddelelser fra formanden**Formanden:**

Så vil jeg gerne her takke alle Folketingets medlemmer, udvalgssekretærer og øvrige ansatte, for at det har været muligt at afvikle folketingsarbejdet i god ro og orden på trods af det store arbejdspress efter folketingsvalget i november.

Selv om vi har haft mange forslag til afsluttende behandling i både maj og juni, har det efter min opfattelse og ikke mindst på baggrund af udvalgenes tilrettelæggelse af arbejdet kunnet ske på et forsvarligt grundlag, uden at det er gået ud over lovkvaliteten. Det vil jeg gerne takke alle for.

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 9. september 2008 kl. 10.00 med følgende dagsorden:

1. behandling af forslag til finanslov for finansåret 2009.

Skulle det blive nødvendigt at indkalde Folketinget til yderligere møder i dette folketingsår, vil meddelelse om tidspunkt og dagsorden blive tilstillet medlemmerne skriftligt.

Rigtig god sommer til alle!

Mødet er hævet. (Kl. 15.14).
